

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 5. december 2013

Forslag

til

Lov om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet¹⁾

(Gennemførelse af dele af direktiv 2011/24/EU om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser m.v.)

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2010, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 1546 af 21. december 2010, lov nr. 603 af 18. juni 2012 og § 1 i lov nr. 1401 af 23. december 2012 og senest ved § 1 i lov nr. 904 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser, EU-Tidende 2011, nr. L 88, side 45-65.«

2. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. En sundhedstjenesteyder må ikke i sin virksomhed udøve forskelsbehandling af patienter på baggrund af nationalitet, medmindre forskellen er begrundet i objektive kriterier.«

3. I § 7, *stk. 1*, indsættes efter »ydelser«: », jf. dog *stk. 4* og *5*«.

4. I § 7 indsættes som *stk. 3-5*:

»*Stk. 3*. Personer fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland, der ikke har bopæl her i landet, har adgang til ydelser efter §§ 57 a, 78 a, 118 a og 164 a samt regler fastsat i medfør heraf, jf. dog § 8 og § 80 samt regler fastsat i medfør heraf. 1. pkt. finder ikke anvendelse for personer, som er bosat i andre EU-/EØS-lande, og som har ret til sundhedsydelser i bopælslandet til udgift for Danmark i henhold til

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger med senere ændringer, og personer omfattet af Det Blandede EØS-udvalgs afgørelse nr. 76/2011 af 1. juli 2011 om ændring af bilag VI (social sikring) og protokol 37 til EØS-aftalen.

Stk. 4. Personer, der har bopæl her i landet, og som i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger med senere ændringer har ret til lovens ydelser i Danmark til udgift for en offentlig sygesikring i et andet EU-land, har ikke ret til tilskud til lovens ydelser købt eller leveret i et andet EU-/EØS-land efter § 89 a og § 168 og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 5. Personer, der har bopæl her i landet, og som har ret til ydelser efter denne lov i Danmark til udgift for en offentlig sygesikring i et andet EØS-land i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger med senere ændringer, jf. Det Blandede EØS-udvalgs afgørelse nr. 76/2011 af 1. juli 2011 om ændring af bilag VI (social sikring) og protokol 37 til EØS-aftalen, har ikke ret til tilskud til lovens ydelser købt eller leveret i et andet EU-/EØS-land efter § 89 a og § 168 og regler fastsat i medfør heraf.«

5. Overskriften til *kapitel 11* affattes således:

»Kapitel 11

Patientkontorer m.v.«

6. I § 51, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

¹⁾ Loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser, EU-Tidende 2011, nr. L 88, side 45-65.

»Patientkontorerne har desuden til opgave at informere, vejlede og rådgive patienter fra EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland om adgang til behandling og rettigheder m.v.«

7. I § 51, stk. 6, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om patientkontorenes vejledning af patienter om behandling i udlandet og om patientkontorenes vejledning af personer fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland om behandling her i landet m.v.«

8. Efter § 51 indsættes i *kapitel 11*:

»§ 51 a. Patientombuddet indsamler oplysninger til brug for rapportering til Kommissionen, herunder til brug for Kommissionens udarbejdelse af rapporter m.v. om grænseoverskridende sundhedsydelser. Det påhviler regionsråd og kommunalbestyrelser at give oplysninger til Patientombuddet herom.

Stk. 2. Patientombuddet koordinerer patientkontorenes virksomhed vedrørende grænseoverskridende sundhedsydelser.

Stk. 3. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan fastsætte nærmere regler om indsamling af oplysninger til brug for rapportering til Kommissionen og om Patientombuddets koordination af patientkontorenes virksomhed vedrørende grænseoverskridende sundhedsydelser.«

9. Efter § 57 indsættes før *kapitel 14*:

»§ 57 a. Regionsrådet yder mod betaling behandling ved læge på regionsrådets egne klinikker etableret efter § 227, stk. 5 og 6, til personer fra andre EU-/EØS-lande, der ikke har bopæl her i landet. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for personer fra Færøerne og Grønland, medmindre disse har ret til vederlagsfri behandling m.v. efter § 8 og § 80 eller regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om persongruppen, betaling og begrænsning af modtagelse af patienter fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland som følge af tvingende almene hensyn m.v.

§ 57 b. Regionsrådet fastsætter på baggrund af praksisplanen vedrørende almen praksis, jf. § 206 a, placeringen af de praksis, hvorfra der i henhold til et ydernummer ydes vederlagsfri behandling til personer omfattet af sikringsgruppe 1, jf. § 60, stk. 1.

Stk. 2. En indehaver af et ydernummer, der ønsker at flytte praksis, skal indhente regionsrådets godkendelse. Godkendelse skal meddeles, hvis flytningen ikke ændrer forudsætningerne for praksisplanen eller er i strid med denne, jf. § 206 a.

Kapitel 13 a

Obligatoriske opgaver m.v. for alment praktiserende læger

§ 57 c. Alment praktiserende læger er forpligtede til at udøve deres virksomhed i overensstemmelse med nationale faglige retningslinjer m.v.

Stk. 2. Alment praktiserende læger, der behandler gruppe 1-sikrede personer, jf. § 60, stk. 1, er forpligtede til at udøve deres virksomhed i overensstemmelse med de sundhedsaftaler, der er indgået imellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen, jf. § 205, herunder følge forløbsprogrammer m.v.

§ 57 d. Det påhviler alment praktiserende læger, der yder behandling til gruppe 1-sikrede personer, jf. § 60, stk. 1, at foretage kodning af henvendelser til almen praksis og anvende datafangst.

Stk. 2. Alment praktiserende læger, der yder behandling til gruppe 1-sikrede personer, jf. § 60, stk. 1, skal offentliggøre de oplysninger om deres praksis, der er relevante i forbindelse med borgernes valg af læge, jf. § 59, stk. 1.

Stk. 3. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om kodning og datafangst. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter endvidere nærmere regler om offentliggørelse af oplysninger om praksis efter stk. 2.«

10. Efter § 78 indsættes i *kapitel 16*:

»§ 78 a. Regionsrådet yder mod betaling behandling efter afsnit VI til patienter fra EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland, der ikke har bopæl her i landet, medmindre disse har ret til vederlagsfri behandling m.v. efter § 8 og § 80 eller regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om sygehusydelser, persongrupper, betaling og begrænsning af modtagelse af patienter fra EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland som følge af tvingende almene hensyn m.v.«

11. I § 79, stk. 1, indsættes som 2.-4. pkt.:

»Medmindre behandling sker akut, hvor henvisning ikke kan indhentes forinden, skal personen være henvist til behandling af en læge eller tandlæge. Personen kan også være henvist af andre autoriserede sundhedspersoner eller myndigheder, når regionsrådet forinden har offentliggjort, at disse har adgang til henvisning. Regionsrådet kan endvidere efter en konkret vurdering yde sygehusbehandling til en person, der ikke er henvist til behandling, jf. 2. og 3. pkt., når omstændighederne taler derfor.«

12. Efter § 89 indsættes i *kapitel 22*:

»§ 89 a. Regionsrådet yder refusion af patienters udgifter til behandling på et sygehus i et andet EU-/EØS-land.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om og vilkår for regionsrådets refusion af udgifter i medfør af stk. 1. Ministeren fastsætter desuden regler om begrænsning af retten til refusion i medfør af stk. 1 som følge af tvingende almene hensyn m.v.«

13. Efter § 118 indsættes i *kapitel 34*:

»§ 118 a. Regionsrådet eller kommunalbestyrelsen yder mod betaling behandling efter § 119, §§ 120-134 og kapitel 38-41 til personer fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland, der ikke har bopæl her i landet.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om persongruppen, betaling og begrænsning af modtagelse af patienter fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland som følge af tvingende almene hensyn m.v.«

14. I § 157 indsættes efter stk. 6 som nye stykker:

»*Stk. 7.* Sundhedsstyrelsen inddaterer en borgers køb af medicin i et andet EU-/EØS-land i registeret, når styrelsen har truffet beslutning om, at der ydes tilskud til borgerens medicinkøb, jf. § 168, stk. 3.

Stk. 8. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter regler om Sundhedsstyrelsens inddatering af oplysninger i registeret efter stk. 7.«

Stk. 7-11 bliver herefter stk. 9-13.

15. Efter § 164 indsættes:

»§ 164 a. Regionsrådet yder mod betaling behandling efter §§ 162 og 163 til personer fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland, der ikke har bopæl her i landet.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om persongruppen, betaling og begrænsning af modtagelse af patienter fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland som følge af tvingende almene hensyn m.v.«

16. I § 168 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Afgørelse om regionsrådets tilskud til lægemidler, der er købt i et andet EU-/EØS-land i medfør af regler fastsat efter stk. 1, træffes af Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Ansøgning om tilskud til et lægemiddel købt i et andet EU-/EØS-land skal være indgivet inden 1 år fra det tidspunkt, hvor lægemidlet blev købt. Udløber en frist i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, den 24. eller den 31. december, forkortes fristen til den sidste hverdag inden fristens udløb. Er ansøgningen ikke indgivet inden for den i 1. pkt. angivne frist, anses kravet for forældet.«

17. I § 170 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om befordringsgodtgørelse til personer omfattet af stk. 1 og til personer, der har ret til tilskud til ydelser ved alment praktiserende læge efter § 168, stk. 1.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

18. § 170, *stk. 2, 2. pkt.*, der bliver *stk. 3, 2. pkt.*, affattes således:

»Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om befordringsgodtgørelse ved besøg hos speciallæge for personer omfattet af 1. pkt., personer omfattet af § 59, stk. 1, og personer, der har ret til tilskud til ydelser ved speciallæge efter § 168, stk. 1.«

19. I § 171, *stk. 1*, ændres »§§ 73-83 og 86-89« til: »§§ 79-83 og 86-89 a«.

20. I § 171, *stk. 2*, ændres »§§ 86, 87, 87 b og 87 f« til: »§§ 86, 87, 87 b, 87 f og 89 a«.

21. I § 171, *stk. 3*, indsættes som *2. pkt.*:

»Regionsrådet yder godtgørelse for befordring til personer, der er omfattet af 1. pkt. og har ret til refusion af udgifter til behandling i andre EU-/EØS-lande i medfør af § 89 a.«

22. I § 171 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om godtgørelse efter stk. 3.«

23. I § 172, *1. pkt.*, ændres »jf. § 140« til: »jf. § 140 og § 168, stk. 1«.

24. I § 225 indsættes efter »sygehus«: »eller til sundhedsydelse ydet af regionsrådet eller kommunalbestyrelsen efter afsnit V, IX samt kapitel 47 og 48«.

25. I § 227, *stk. 1*, indsættes som *2. pkt.*:

»Vilkår, der er fastsat og udstedt i medfør af § 57 b, § 57 c, § 57 d, stk. 1 eller 2, § 195, stk. 2, § 204, stk. 2 eller 3, eller § 206 a, eller regler udstedt i medfør af § 57 d, stk. 3, § 59, stk. 5, eller § 60, stk. 3, i denne lov som bindende vilkår, kan dog ikke fraviges ved overenskomster indgået med organisationer af sundhedspersoner repræsenterende almen praksis.«

26. I § 262, *stk. 1*, ændres »§§ 79-83, 86, 87, stk. 1-3, 87 b, 87 f og 89« til: »§§ 79-83 og 86, § 87, stk. 1-3, og §§ 87 b, 87 f, 89 og 89 a«.

27. I § 263 ændres »§ 140« til: »§ 140 og § 168, stk. 1«.

28. I § 265 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* For personer, der bor i et andet EU-/EØS-land og har ret til sundhedsydelse i bopælslandet til udgift for Danmark ifølge regler i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger med senere ændringer, ydes tilskud til varer og tjenesteydelser efter loven, der er købt eller leveret i et andet EU-/EØS-land end bopælslandet, af kommunen eller regionen. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for personer, der opfylder kriterierne fastlagt i Det Blandede EØS-udvalgs afgørelse nr. 76/2011 af 1. juli 2011 om ændring af bilag VI (social sikring) og protokol 37 til EØS-af-talen.

Stk. 3. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter nærmere regler om, hvilken region eller kommune der skal yde tilskud, og vilkårene herfor.«

29. I § 271, *stk. 1, nr. 4*, ændres »eller 9« til: »eller 11«.

30. I § 271, *stk. 4*, ændres »§ 157, stk. 5 og 10« til: »§ 157, stk. 5 og 12«.

31. Efter § 273 indsættes:

»§ 273 a. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan i forskrifter, der udstedes i medfør af § 57 d, stk. 3, og § 195, stk. 1 og 3, fastsætte bestemmelser om straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.«

32. Efter § 274 indsættes:

»§ 274 a. Den, der overtræder § 2 a, straffes med bøde.«

§ 2

I lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1113 af 7. november 2011, som ændret ved lov nr. 1257 af 18. december 2012, § 2 i lov nr. 1401 af 23. december 2012 og § 2 i lov nr. 904 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, nr. 9, ændres »heri eller« til: »heri,«.
2. I § 5, nr. 10, ændres »sundhedsloven.« til: »sundhedsloven eller«.
3. I § 5 indsættes som nr. 11:
»11) kommunalbestyrelsens ydelser for personer fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland efter § 118 a i sundhedsloven.«
4. I § 6, stk. 1, nr. 3, ændres »§ 81« til: »§§ 81 og 78 a«.
5. I § 6, stk. 1, nr. 16, ændres »§ 76« til: »§§ 76 og 89 a«.
6. I § 6, stk. 1, nr. 15, ændres »heri eller« til: »heri,«.
7. I § 6, stk. 1, nr. 16, ændres »sundhedsloven.« til: »sundhedsloven eller«.
8. I § 6, stk. 1, indsættes som nr. 17:
»17) regionsrådets ydelser for personer fra andre EU-/EØS-lande, Færøerne og Grønland efter §§ 57 a, 118 a og 164 a i sundhedsloven.«

§ 3

I lov nr. 904 af 4. juli 2013 om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (Ændring af rammerne for almen medicinske ydelser m.v. i praksissektoren, herunder

styrkelse af regionernes planlægnings- og styringsmuligheder, ensartet kvalitet, systematisk patientinddragelse, erstatningspligt m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 3, 11 og 14, ophæves.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af sundhedslovens § 7, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, §§ 57 b-57 d som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, § 157, stk. 7 og 8, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 14, § 227, stk. 1, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 25, og § 273 a som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31. Ministeren kan herunder fastsætte, at §§ 57 b-57 d, § 157, stk. 7 og 8, § 273 a og ændringerne i § 227, stk. 1, træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. Indtil §§ 57 b-57 d som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, § 227, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 25, og § 273 a som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31, træder i kraft, finder overenskomst om almen praksis af 3. juni 1991 som ændret senest ved aftale af 21. december 2010 fortsat anvendelse.

Stk. 4. Bilag 1 til lov nr. 904 af 4. juli 2013 om ændring af sundhedsloven og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet gælder, indtil §§ 57 b-57 d som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, § 227, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 25, og § 273 a som affattet ved denne lovs § 1, nr. 31, træder i kraft. Den økonomiske ramme svarer forholdsmæssigt til den periode, hvor økonomiprotokollatet, jf. bilag 1, er gældende.

Stk. 5. Efter ansøgning finder lovens § 1, nr. 12, 16 og 28, anvendelse for køb af lægemidler og udgifter til behandling, der har fundet sted i perioden fra den 25. oktober 2013 til lovens ikrafttræden.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.